

זוהר היומי

זוהר שמות – דף ט"ז ע"א

פרשת שמות

◆ הקטע מתחיל בדף הקודם (ט"ז ע"ב) ומסתיים בדף זה ◆

טקסט הזוהר

(ישעיה מ') לְכֻלָּם בְּשֵׁם יְקָרָא. וַיְמַה בְּכָל מַה דְּכַעֲלָמָא רָזָא בְּלַחֲדוּי וְלֹא בָעָא קוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא לְגַלְאָה לִוְן, וְלַעֲרַבָּא לִוְן, וְקָרְאָן בְּשִׁמְהֵן. בְּנֵי יַעֲקֹב דְּאִינוּן שְׂבָטִין קוּדִישִׁין, דְּאִינוּן קִיּוּמָא דְּעֻלְמָא, עַל אַחַת כְּמָה וְכְמָה, הִדָּא הוּא דְּכַתִּיב וְאֵלֶּה שְׁמוֹת בְּנֵי יִשְׂרָאֵל.

תרגום לעברית

כָּל עֶשֶׂב הָאָרֶץ שְׁמֻמִּים עֲלֵיהֶם, גְּדוֹלִים תְּקִיפִים בְּשִׁמִּים. לְכָל אֶחָד וְאֶחָד סוּד לְבָדוּ, כְּמוֹ שְׁלִמְעֵלָה, וְלִכְן כָּתוּב (ויקרא יט) שָׂדֶה לֹא תִזְרַע כְּלָאִים. שְׁכָל אֶחָד וְאֶחָד נִכְנָס לְבָדוּ וְיִוצֵא לְבָדוּ. זֶהוּ שְׁכָתוּב (איוב לח) הִידְעַתְּ חֻקֹּת שָׁמַיִם אִם תִּשִּׁים מִשְׁטְרוֹ בָּאָרֶץ. וְכָתוּב (ישעיה מ) לְכֻלָּם בְּשֵׁם יְקָרָא. וַיְמַה [ש] בְּכָל מַה שְׁבָעוּלָם סוּד בְּלָבָדוּ, וְלֹא רָצָה הַקְדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא לְגַלּוֹת אוֹתָם וְלַעֲרַב אוֹתָם, וְקָרְאָם בְּשִׁמּוֹת - בְּנֵי יַעֲקֹב, שֶׁהֵם שְׂבָטִים קְדוּשִׁים, שֶׁהֵם קִיּוּם הָעוֹלָם, עַל אַחַת כְּמָה וְכְמָה. זֶהוּ שְׁכָתוּב וְאֵלֶּה שְׁמוֹת בְּנֵי יִשְׂרָאֵל.

טקסט הזוהר

ר' יוסי בר' יהודה אָמַר, אֵילּוּ נֶאֱמַר אֵלֶּה שְׁמוֹת, מִשְׁמַע דְּהִכִּי הוּא. הַשְׁתָּא דְּכַתִּיב וְאֵלֶּה שְׁמוֹת, מִשְׁמַע דְּעַל הָרָאשׁוֹנִים מוֹסִיף, מַה הָרָאשׁוֹנִים בְּנֵי יַעֲקֹב, אִף כָּאן בְּנֵי יַעֲקֹב.

רבי יוסי ברבי יהודה אומר, אלו נאמר אלה שמות, משמע שפך הוא. עכשו שכתוב ואלה שמות, משמע שעל הראשונים מוסיף, מה הראשונים בני יעקב - אף כאן בני יעקב.

טקסט הזהיר

אמר רבי יהודה, חס ושלום, בשעתא דאמר קודשא בריך הוא, (בראשית מ"ו) אנכי ארד עמה מצרימה, סלקא דעתך דשכינתא תיחות עמיה ביהיא שעתא (אמר ליה והא כתיב אנכי ארד עמך מצרימה, עמר) ממש, אלא, בשעתא דהות ירידה לבנוהי, נחתת שכינתא, הדיא הוא דכתיב, אנכי ארד עמה מצרימה, ואנכי אעלה גם עלה, כל זמנא דיהוי לה עלייה, כביכול עלייה אית לי, ובשעתא דיהוי לה ירידה, כביכול אנכי ארד עמה. ועד דמית יוסף וכל אחוי, והות לון ירידה, קמת שכינתא ונחתת עמהון, כמה דנחתו אלין, כף נחתו אלין.

תרגום לעברית

אמר רבי יהודה, חס ושלום, בשעה שאמר הקדוש ברוך הוא (בראשית מו) אנכי ארד עמה מצרימה, סברת ששכינה תרד עמו באותה שעה [אמר לו, והרי כתוב אנכי ארד עמך מצרימה. עמר] ממש? אלא בשעה שהיתה ירידה לבניו, ירדה שכינה. זהו שכתוב אנכי ארד מצרימה, ואנכי אעלה גם עלה. כל זמן שתהיה לה עלייה, כביכול יש לי גם עלייה. ובשעה שתהיה לה ירידה, כביכול אנכי ארד עמה. ועד שמת יוסף וכל אחיו והיתה להם ירידה, כמה שכינה וירדה עמם. כמו שירדו אלה, כף ירדו אלה.

טקסט הזהיר

אמר (ס"א ר' יוסי בר' יהודה) ר' יהודה מה כתיב לעיל מניה, (בראשית נ') וימת יוסף בן מאה ועשר שנים וגו', ביהיא שעתא דמית יוסף, וכלהו שבטין, והוה לון ירידה, נחתו בני ישראל בגלותא, ושכינתא ומלאכי עלאי נחתו עמהון, הדיא הוא

דכתיב, ואֵלֶּה שְׁמוֹת בְּנֵי יִשְׂרָאֵל, דְּאִינוּן אַתּוּסְפוּ עַל קְדָמָא לְמִיחַת בְּגָלוּתָא.

תרגום לעברית

אָמַר (רבי יוסי ברבי יהודה) רַבִּי יְהוּדָה, מַה כָּתוּב לְמַעַלָּה מִמֶּנּוּ? וַיָּמַת יוֹסֵף בֶּן מֶאָה וְעֶשְׂרֵי שָׁנִים וְגו'. בְּאוֹתָהּ שָׁעָה שָׁמַת יוֹסֵף וְכָל הַשְּׂבָטִים וְהִתְהַלְּחָה לָהֶם יְרִידָה, יָרְדוּ בְּנֵי יִשְׂרָאֵל לְגָלוּת, וּשְׁכִינָהּ וּמַלְאָכִים עָלִינוּם יָרְדוּ עִמָּם. זֶהוּ שְׁכָתוּב וְאֵלֶּה שְׁמוֹת בְּנֵי יִשְׂרָאֵל, שֶׁהֵם נוֹסְפוּ עַל הָרֵאשׁוֹנִים לְרִדְתָּ לְגָלוּת.

טקסט הזהור

אָמַר לִיָּהּ, אֵי הָכִי, יַעֲקֹב הָיָה מִיֵּת אוֹ לֹא. אָמַר לִיָּהּ מִיֵּת. אָמַר לִיָּהּ, וּמַהוּ דְכָתִיב הַבָּאִים מִצְרִימָה אֶת יַעֲקֹב, אֵי בְּחַיִּי, אֵימָא אֶת יַעֲקֹב, וְאֵי בְּתַר דְּמִיֵּת, אִפִּיק מִתַּמָּן אֶת יַעֲקֹב. אֵלֹא תָא חֲזִי, לֹא אָמַר קָרָא הַיּוֹרְדִים מִצְרִימָה אֶת יַעֲקֹב, דְּעַד כְּעֵן לֹא הָיָה יְרִידָה לְיַעֲקֹב, אֵלֹא הַבָּאִים, אוֹלִיפְנָא דְּאֵתוּ עִמֵּיהּ דְּיַעֲקֹב, וְאִזְלוּ לְהוֹן, עַד דְּנַחְתּוּ אֵלִין בְּגָלוּתָא, נַחְתּוּ אֵלִין עִמָּהוֹן, הֵדָא הוּא דְכָתִיב וְאֵלֶּה שְׁמוֹת וְגו'.

תרגום לעברית

אָמַר לוֹ, אִם כֹּה, יַעֲקֹב הָיָה מִיֵּת אוֹ לֹא? אָמַר לוֹ, מִיֵּת. אָמַר לוֹ, וּמַהוּ מַה שְּׁכָתוּב הַבָּאִים מִצְרִימָה אֶת יַעֲקֹב? אִם בְּחַיִּים, אָמַר אֶת יַעֲקֹב, וְאִם אַחֲרָ שְׁמַת, הוּצָא מִשָּׁם אֶת יַעֲקֹב. אֵלֹא בֵּא תִרְאֶה, לֹא אָמַר הַכָּתוּב הַיּוֹרְדִים מִצְרִימָה אֶת יַעֲקֹב, שְׁעַד עַכְשָׁיו לֹא הָיָה יְרִידָה לְיַעֲקֹב, אֵלֹא הַבָּאִים. לְמַדְנּוּ שְׁפָאוּ עִם יַעֲקֹב, וְהִלְכוּ לָהֶם. עַד שְׁיָרְדוּ אֵלֶּה לְגָלוּת, יָרְדוּ אֵלֶּה עִמָּם. זֶהוּ שְׁכָתוּב וְאֵלֶּה שְׁמוֹת.

טקסט הזהור

ר' דּוּסְתָאִי אָמַר, בְּכָל יוֹמָא וְיוֹמָא הוּוּ אַתְיָין, וְאִזְלִין לוֹן, הֵדָא הוּא דְכָתִיב הַבָּאִים מִצְרִימָה, וְלֹא כָתִיב אֲשֶׁר בָּאוּ, וְהִינּוּ דְכָתִיב הַבָּאִים מִצְרִימָה בְּקִדְמִיתָא אֶת יַעֲקֹב. וּלְבַתַּר כִּד הָיָה לוֹן יְרִידָה אִישׁ וּבֵיתוֹ בָּאוּ. וְתָא חֲזִי, בְּנֵי יַעֲקֹב כָּלְהוּ הוּוּ מִתִּין בְּהָהוּא

זמנא ונחתו אלין ואלין.

תרגום לעברית

רבי דוסתאי אמר, בכל יום ויום היו באים והולכים להם, זהו שכתוב הבאים מצרימה, ולא כתוב אשר באו, והינו שכתוב הבאים מצרימה. בתחלה את יעקב, ואחר כך כשהיתה להם ירידה, איש וביתו באו. ובא ראה, כל בני יעקב היו מתים באותו זמן, ויָרְדוּ אֵלָה וְאֵלָה.

טקסט הזהור

רבי יוסי ורבי אלעזר אמרו, האי פרשתא מלין עלאין אית בה, דתנו, בשעתא דנחתו אלין רתיכין ומשריין קדישין, דיוקניהון דשבטין, דגליפין לעילא, כלהו עאלן למידר עמהון. הָדָא הוּא דְכָתִיב, איש וביתו באו, וְכָתִיב רְאוּבֵן שָׁמְעוֹן לוי.

תרגום לעברית

רבי יוסי ורבי אלעזר אמרו, בפרשה זו יש דברים עליונים, ששנינו, בשעה שירדו המרכבות והמחנות הקדושים, דיוקניהם של השבטים שחקוקים למעלה, כלם נכנסו לדור עמם. זהו שכתוב איש וביתו באו, וְכָתִיב רְאוּבֵן שָׁמְעוֹן לוי.

טקסט הזהור

דבר אחר ואלה שמות בני ישראל הבאים מצרימה את יעקב וגו'. אתחזר פרשתא דא, למה דאמר רבי יוסי ברבי יהודה, וכלא הוה.

תרגום לעברית

דבר אחר ואלה שמות בני ישראל הבאים מצרימה את יעקב וגו' - חזרה פרשה זו למה שאמר רבי יוסי ברבי יהודה, והכל היה.

ותא חזי, רבי אלעזר בן עזר, כד הוה מטי להאי פסוק, הוה בכי, דתניא, אמר רבי אלעזר בן עזר, בשעתא דאזלו ישראל בגלותא, אתכנסו כלהו נשמתהון דשכטין, למערתא דכפלתא, צווחו ואמרו: סבא סבא, כאבא דבנין לאו בלאותא (בגלותא) דעלמא דין, בניה כלהו משתעבדין בקשיו, עם אחרן עבדין בהו נוקמין דעלמא.

תרגום לעברית

ובא ראה, רבי אלעזר בן עזר, כשהיה מגיע לפסוק הזה, היה בוכה. ששנינו, אמר רבי אלעזר בן עזר, בשעה שהלכו ישראל לגלות, התכנסו כל נשמות השכטים למערת המכפלה, צווחו ואמרו: זקן זקן, כאב של בנים אין בעמל [של הגלות] של העולם הזה. בניה כלם משעבדים בפרה, ועם אחר עושים בהם נקמות העולם.

טקסט הזוהר

בההיא שעתא, אתער רוחיה דההוא סבא, רשותא שאיל, ונחית, קרא קודשא בריך הוא לכל רתיכוי ומשרייתיה, ומלכיהון בראשיהון. ונחתו כלהו עם יעקב ועם שבטוהי. שבטין נחתו חזין עם אבוהון, ושבטין נחתו מתים עם אבוהון, הדא הוא דכתיב ואלה שמות בני ישראל הבאים מצרימה וגו' וכתוב ראובן שמעון לוי וגו'. ותא חזי, מתים הוו, ונחתו, וכתוב ויוסף היה במצרים. אמר רבי אבא, בהאי אתקרי (תהלים ק"ג) כרחם אב על בנים.

תרגום לעברית

באותה שעה התעוררה רוח של אותו הזקן, בקש רשות ויירד. קרא הקדוש ברוך הוא לכל מרכבותיו ומחנותיו ומלכיהם בראשיהם, ויירדו כלם עם יעקב ועם שבטיו. שבטים ירדו חיים עם אביהם, ושבטים ירדו מתים עם אביהם. זהו שכתוב ואלה שמות בני ישראל הבאים מצרימה וגו', וכתוב ראובן שמעון לוי וגו'. ובא ראה, מתים היו, ויירדו, וכתוב ויוסף היה במצרים. אמר רבי אבא, בזה נקרא (תהלים קג) כרחם אב על בנים.

רַבִּי יְהוֹנָדָה בַּר שְׁלוֹם הָיָה אֲזִיל בְּאַרְחָא וְרַבִּי אַבָּא הָיָה עֲמִיה עָאֵלּוּ לְחַד אֲתָרָא וּבִתּוֹ תַמָּן. אֲכָלּוּ כַּד בָּעוּ לְמִשְׁכַּב שְׁוֵי רִישֵׁיהוֹן בְּהָהוּא תֵּלָא דְאַרְעָא דְהָיָה חַד קַבְרָא תַמָּן עַד לָא דְמִיכוּ קָרָא חַד קָלָא מִן קַבְרָא אָמַר זִרְעָא לְאַרְעָא אֲזִלָּא. תְּרִיסַר שָׁנִין הָיָה

רַבִּי יְהוֹנָדָה בַּר שְׁלוֹם הָיָה הוֹלֵךְ בְּדֶרֶךְ, וְרַבִּי אַבָּא הָיָה עִמּוֹ. נִכְנְסוּ לְמָקוֹם אֶחָד וְלָנוּ שֵׁם. אֲכָלּוּ. כְּשֶׁרָצוּ לְשֹׁכֵב, שָׁמוּ רֹאשָׁם בְּאוֹתוֹ תַל שֶׁל הָאָרֶץ שֶׁהָיָה שָׁם קֶבֶר אֶחָד. עַד שֶׁלֹּא נִרְדְּמוּ, קָרָא קוֹל אֶחָד מִהַקְּבָר וְאָמַר, הִזְרַע שְׁלִי הוֹלֵךְ לְאַדְמָה. שְׁתִּים עָשָׂרָה שָׁנָה הָיָה שֶׁלֹּא הִתְעוֹרְרָתִי פֶּרֶט לְעַכְשָׁו, שֶׁפִּרְצוּף בְּנֵי אֲנִי רוֹאֶה כָּאֵן.

מקור ומהדורה

הטקסט הארמי והתרגום לעברית: אתר תורת אמת (toratemetfreeware.com) — © ר' פנחס ראובן שליט"א.

מופץ שלא למטרות רווח, בכפוף לרישיון Creative Commons ייחוס – שימוש לא מסחרי – שיתוף זהה 2.5 (CC BY-NC-SA 2.5):
creativecommons.org/licenses/by-nc-sa/2.5

עיצוב הדף: זוהר היומי.